

ਉੱਚੇ ਬੁੱਤ, ਘਟੀਆ ਚਰਿੱਤਰ

ਲਖਨਊ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 25 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਆਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਖਰਜੀ, ਦੀਨਦਿਆਲ ਉਪਾਧਿਆਇ ਤੇ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ‘ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਥੱਲ’ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੇ ਦਿਨ ਹੀ 7 ਹਜ਼ਾਰ ਗਮਲੇ ਚੁਰਾ ਕੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨਾ ਤਾਂ ਉੱਚੇ-ਉੱਚੇ ਕਾਸੀ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਲੰਬੇ-ਚੌੜੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਨਾਲ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਮਲਿਆਂ ਨਾਲ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਰਿੱਤਰ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਮਾਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜੀ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਚਰਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੁੱਤ ਲੁਆਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਵਿਰਾਟ ਚਰਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੱਦ ਏਨਾ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਏਨੇ ਉੱਚੇ ਬੁੱਤ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ, ਪਰ ਵਿਚਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਕੋਲ ਜਦ ਗੌਰਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਛੋਟੀ-ਮੋਟੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਦੂਜੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਰਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਥੱਲ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੇ ਫੌਰੀ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਗਮਲੇ ਚੁਰਾਉਣ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਇਸ ਪੂਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲਖਨਊ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੱਧਵਰਗੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਆਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਖਰਜੀ, ਦੀਨਦਿਆਲ ਉਪਾਧਿਆਇ ਤੇ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਇਹੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਲੁੱਟ ਸਕੇ, ਓਨਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਸਕੂਟਰ ਤੇ ਕਾਰ ਨਾਲ ਗਮਲੇ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੱਧ ਵਰਗ ਉਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਾਰਾਨਾ ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਬਸਤਰ ਦੇ ਹਸਦੇਵ ਵਰਗੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਅਰਾਵਲੀ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼। ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਕੌਮੀ ਲੁੱਟ ਤੇ ਪਰਿਆਵਰਣ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੋਨੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ ਬਣਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਚਰਿੱਤਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਦਿਸਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਯੁੱਧਿਆ ‘ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਬਾਅਦ ਗਮਲੇ ਲੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਚਰਿੱਤਰ ਘਾਟਾਂ ਮਾਰੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਨਵੇਂ ਘਾਟ ‘ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੀਪੋਤਸਵ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਦੀਵੇ ਬਟੋਰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਗਮਲਿਆਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਕੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਲਾਅਨ ਤੇ ਪੋਰਟਿਕੋ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣ ਦੀ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੇ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਯਾਫਤਾ ਸਾਬਕਾ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸੋਂਗਰ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖ਼ਲਾਕ ਨੂੰ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਪਾਖੰਡ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਅਪਰਾਧ-ਮੁਕਤ ਯੂ ਪੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ‘ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਸਮਾਜ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਰਿੱਤਰ ਇਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਨਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਬਚਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਉਪਲੱਬਧੀ ਦਾ ਲਾਭ ਰਾਸ਼ਟਰ, ਯਾਨੀ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਸ ਪਾਖੰਡੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਦੋ ਸੌ ਸਾਲ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ‘ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਪੌਰਾਣਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਦਵੈਤਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਛੂਤਫਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਭਰੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਲਿਆਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤੂੜੀ ਦੀ ਪੰਡ !

ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਂਗਲ ਫੜਨੀ,
ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਮਝਾਉਣਾ।
ਜਖਮੀ ਹੋਈਆਂ ਰੂਹਾਂ ‘ਤੇ,
ਫੰਬਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ।
ਨੱਚਣ ਟੱਪਣ ਮਨ ਕਾ ਚਾਓ,
ਕਰਕੇ ਯਾਦ ਪਉ ਪਛਤਾਉਣਾ।
ਰੋਂਦੇ ਰੋਂਦੇ ਮਰ ਜਾਵੋਗੇ,
ਆ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਹਸਾਉਣਾ।
ਅੰਨ੍ਹੀ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਚੱਲੇ ਹੋ,
ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਾਹਰ ਕਢਾਉਣਾ।
ਤੂੜੀ ਦੀ ਪੰਡ ਖਿੱਲਰ ਰਹੀ ਹੈ,
ਇੱਕ ਡੱਕਾ ਵੀ ਹੱਥ ਨੀ ਆਉਣਾ।
ਕੱਟੜਪੁਣੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਓ,
ਰਗਾਂ ‘ਚ ਵਗਦਾ ਧੂਨ ਇੱਕੋ ਹੈ।
ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਵਣ ਵਾਲਾ,
ਦੁਨੀਆ ਉੱਤੇ ਜਨੂੰਨ ਇੱਕੋ ਹੈ।

-ਗੁਲਪੁਰ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਓ ਪੀ ਡੀ ਮਰੀਜ਼ ਵੇਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰੀਜ਼ 100 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮਾਹਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚੇ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਸਰੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਤਿੰਨ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ:

1. ਮੁੱਢਲੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈਲਥ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ, ਸਬ-ਸੈਂਟਰ, ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਆਦਿ। ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਕੌਮੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. ਦੂਸਰੇ ਜਾਂ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਬੰਧੀ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ (ਸੀ ਐੱਚ ਸੀ), ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੱਧਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੀ ਐੱਚ ਸੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਇੱਕ ਦੰਦਾ ਦਾ ਮਾਹਰ, ਮੈਡੀਸਨ, ਸਰਜਰੀ, ਗਾਇਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਚਾਰ ਮਾਹਰ ਅਤੇ ਦੋ ਜਨਰਲ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ (ਐੱਮ ਬੀ ਬੀ ਐੱਸ) ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸੀ ਐੱਚ ਸੀ ਵਿੱਚ ਜੱਚਾ ਸਮੇਤ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਦਾ ਅਸੂਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੀ ਐੱਚ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ-ਦੋ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ, ਬਲਕਿ ਇਹਨਾਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੋਵੀ ਘੰਟੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
3. ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾਹਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫਿੱਟ ਪੇਂਟ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਪੋਸਟਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੋਸਟਾਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ, ਫੋਟੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਨਰਸਰੀ, ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ, ਏਡਜ਼ ਕੇਂਟਰੋਲ ਸੈਂਟਰ, ਜਨ-ਐਂਥੀਪੀ ਕੇਂਦਰ ਆਦਿ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
4. ਤੀਸਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੂਸਰੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੋਈ ਡੇਢ ਸੌ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 1995 ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਤੋਂ 418 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਡੇਢ ਸੌ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੰਨਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਯੁਜ਼ਸ਼ਜ਼ ਚਾਰਜਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੱਛ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੂਸਰੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਮਾਹਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮਾਰ 2012 ਵਿੱਚ ਪਈ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁੱਢਲੇ ਡੇਢ ਸੌ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਹ ਹਸਪਤਾਲ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਸੌ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ‘ਪੂਰੀਆਂ’ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਨੇ ਕਈ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਦੂਸਰੀ ਮਾਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੀ ਸੀ ਐੱਮ ਐੱਸ ਡਾਕਟਰ ਐੱਮ ਡੀ ਜਾਂ ਐੱਮ ਐੱਸ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲਈ ਬਕਾਇਦਾ ਬਾਂਡ ਭਰਕੇ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ‘ਤੇ ਕੱਟ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਜ਼ਿੱਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਮਨੋਬਲ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਾਹ ਲਗਾਈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਹਿਲ-ਕਦਮੀ ਦੂਸਰੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਸੀ ਐੱਚ ਸੀ, ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਚਾਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਉ. ਪਹਿਲਾ, ਵੱਧ ਪੁਰਾਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤਰੀਕਾ ਉਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਐੱਮ ਬੀ ਬੀ ਐੱਸ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਭਰਤੀ

ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਉਹ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ) ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮਾਹਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਟੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ‘ਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਕੋਰਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਇਵਜ਼ ਵਜੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਦਾ ਬਾਂਡ ਵੀ ਭਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਡਾਕਟਰ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਵਜੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣਗੇ। ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਕੈਟਾਗਰੀ ਬਾਂਡ ਭਰਨ ਕਰਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮਹਿਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀਆਂ-ਵੀਹ ਸਾਲ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੋਸਟਾਂ ‘ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਾਹਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ, ਵੀ ਵੀ ਆਈ ਪੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਵੀ ਉਠਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਡਿਊਟੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਕਬਰੀਆਂ ਦੇ ਗੇੜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ‘ਤੇ ਕੱਢਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਉਲਝਣ (Complication) ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਅ) ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹੈਲਥ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਭਰਤੀ ਕੇਂਟਰੀਟ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੇਸ਼ ਵੀ ਇਹ ਕੈਟੇਗਰੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਆਮ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਲੀਨਿਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤਹਿਤ ਇਹ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬ) ਤੀਸਰੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਵਾਕ ਇਨ ਇੰਟਰਵਿਊ ਰਾਹੀਂ ਪਚਾਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ‘ਤੇ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਰਿਵਾਜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਐੱਮ ਬੀ ਬੀ ਐੱਸ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅੱਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸਕੀਮ ਵੀ ਅਖੱਬ ਸਾਹ ਤੋੜ ਗਈ।

ਸ) ਇਸ ਸਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਮਾਹਰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਜਾਂ

ਸੰਪਰਕ - 98728-44163

ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ‘ਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਚਿੰਤਾਜਨਕ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਅਪਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਧਾ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੜਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅਨੇਕ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੜਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇੱਥੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਿਰਾਪਰਤ ਮਾਮਲੇ ਬਣਦੇ ਰਹੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ। ਸੜਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸੜਕ ਬਣਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੜਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹਨ। ਸੰਘਣੀ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੰਭੀਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕ ਕਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇ? ਸੜਕੀ ਹਾਦਸੇ ਕਿਵੇਂ ਘੱਟ ਹੋਣ? ਸੜਕ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ? ਐਂਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਟਰੈਫਿਕ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ‘ਦੋ-ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਹੈਲਮੈਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨਾਂ ‘ਤੇ ਤੀਜੀ ਸਵਾਰੀ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਇਕੱਲੇ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮੁਸ਼ੱਤਦੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ ਅਕਸਰ ਹੀ ਛੋਟੀ-ਛੋਟੀ ਉਹਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੋ-ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਧੇ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਨਾ ਭੇਜਣ, ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਵਧੀਆ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿਵਾ ਕੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਬਣਨਗੇ।

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਟਰੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾਨਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡੇ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਚਾਹਿਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਵਾਹਨ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ। ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਰਲਡ ਆਰਗਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਾਦਸੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ। ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਜਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਹਰ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ

ਜਗਤਾਰ ਸਮਾਲਸਰ

ਜਨਮ ਦਿਨ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ

1848 ਨੂੰ ਪੂਨੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਅਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਦੀਆਂ 09 ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਸਕੂਲ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ 05 ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ। ਸਾਲ 1850 ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਸਵਿਤਰੀਬਾਈ ਅਤੇ ਜੋਤੀਬਾ ਹਾਓ ਫੂਲੇ ਨੇ ਦੋ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਸਾਲ 1851 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਅਤੇ ਜੋਤੀਬਾ ਹਾਓ ਫੂਲੇ ਨੇ ਪੂਨਾ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਗਡੰਗ ਡੇਢ ਸੌ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। ਸਾਲ 1848 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1852 ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੁਝੀਆਂ ਲਈ 18 ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਧਵਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ, ਛੂਆਛਾਤ ਮਿਟਾਉਣ, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 1852 ਵਿੱਚ 16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੂਲੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਨੂੰ ਸਰਵੋਤਮ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫੂਲੇ ਜੋੜੇ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸਕੂਲ ਹਿਸਾਬ, ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾਏ ਗਏ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਲਈ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਕੂਲ ਭੇਜਣ। ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਆਸ਼ਰਮ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਲਈ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ

ਲਈ ਕਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ‘ਸਤਿਆਸ਼ੋਧ ਸਮਾਜ’ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਉਹ ਜਾਤੀ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਮਹਿਲਾ ਕਾਸ਼ੀਬਾਈ ਵਿਧਵਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਗਰਭਵਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਪਰ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਕਾਸ਼ੀਬਾਈ ਦੇ ਘਰ ਆਈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਇੱਕ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਯਸ਼ਵੰਤ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1874 ਵਿੱਚ ਜੋਤੀਬਾ ਹਾਓ ਫੂਲੇ ਅਤੇ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਨੇ ਗੋਦ ਲਿਆ ਅਤੇ ਯਸ਼ਵੰਤ ਰਾਓ ਵੰਡਾ ਹੋ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਸਾਲ 1890 ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤਿਆਸ਼ੋਧ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕੰਮ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਨੇ ਹੀ ਦੇਖਿਆ। ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਯਸ਼ਵੰਤ ਨੇ 1897 ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਕਲੀਨਿਕ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਪਲੇਗ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੀ ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਪਲੇਗ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਅਤੇ 10 ਮਾਰਚ 1897 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਸਵਿਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਕਵੀ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ‘ਤੇ ਕਈ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ

ਦੀ ਮੁਹਿਮ ਨੂੰ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਾਡ੍ਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੱਥਰ, ਗੋਬਰ, ਚਿੱਕੜ ਆਦਿ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਪਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਅੰਦੋਲਨ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ‘ਸਤਿਆਸ਼ੋਧ ਸਮਾਜ’ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਉਹ ਜਾਤੀ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਮਹਿਲਾ ਕਾਸ਼ੀਬਾਈ ਵਿਧਵਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਗਰਭਵਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਪਰ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਕਾਸ਼ੀਬਾਈ ਦੇ ਘਰ ਆਈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਇੱਕ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਯਸ਼ਵੰਤ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1874 ਵਿੱਚ ਜੋਤੀਬਾ ਹਾਓ ਫੂਲੇ ਅਤੇ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਨੇ ਗੋਦ ਲਿਆ ਅਤੇ ਯਸ਼ਵੰਤ ਰਾਓ ਵੰਡਾ ਹੋ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਸਾਲ 1890 ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤਿਆਸ਼ੋਧ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕੰਮ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਨੇ ਹੀ ਦੇਖਿਆ। ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਯਸ਼ਵੰਤ ਨੇ 1897 ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਕਲੀਨਿਕ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਪਲੇਗ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੀ ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਪਲੇਗ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਅਤੇ 10 ਮਾਰਚ 1897 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਸਵਿਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਕਵੀ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ‘ਤੇ ਕਈ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਪੁਲਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਓਨਾ ਸਮਾਂ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।

ਸਰਦੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਉਹ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਜਾਂ ਡਿਪਰ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਫਾਸਲਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਗਾਈਡ ਲਾਈਨ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕ ਫਿਰ ਵੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

Web : www.nawanzamana.in

ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੁਬਾਰਕ

ਪੁਨੀਤ ਕੌਰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ

ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਵੀਰੇਂਦਰ ਆਦੀਵਾਸੀ ਮਹਿਤਪੁਰ

ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਲਾਡੋ ਲੱਛਮੀ ਯੋਜਨਾ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੇਧਾਂ ਨੂੰ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ) - ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਥੇ ਹੋਈ ਹਰਿਆਣਾ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੱਖ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਚਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਲਾਡੋ ਲੱਛਮੀ ਯੋਜਨਾ, 2025 ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੇਧਾਂ ਨੂੰ ਮੰਜੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 2047 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਜ਼ਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿਊਮਨ ਕੈਪੀਟਲ ਦੇ ਹੁਣ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਿਊਮਨ ਕੈਪੀਟਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭੈਣਾ-ਭਰਜੀਆਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਲਾਡੋ ਲੱਛਮੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਲਾਡੋ ਲੱਛਮੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੰਜੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਪਰ ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ 2100 ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਲਾਭ 1 ਲੱਖ

80 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ, ਬੇਸ਼ਰਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੋਧ ਤਹਿਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 1 ਲੱਖ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਿਸ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ 10ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ 80 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਲਾਡੋ ਲੱਛਮੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਰਥਕ ਰੂਪ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੰਜੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ 2100 ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਮ ਭੈਣ-ਭਰਜੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ 1100 ਰੁਪਏ ਸਿੱਧ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਸਰਕਾਰ ਰੋਕਿੰਗ ਡਿਪੋਜਿਟ/ਵਿਕਸਿਤ ਡਿਪੋਜਿਟ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਇਸ ਡਿਪੋਜਿਟ ਦਾ ਪੈਸਾ ਵਿਆਸ ਸਮੇਤ ਲਾਭਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਆਰਥੀ/ਅਰਥੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਐਸਐਮਐਸ ਵੀ ਹਰੇਕ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਵੇਂ ਸਾਲ-2026 ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ

ਨਗਲ ਭਲਾਣ (ਹਰਜਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ) - ਨਵੇਂ ਸਾਲ 2026 ਦੇ ਆਗਮਨ ਮੌਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾ ਨੰਗਲ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ, ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਰਸਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਹਰਜਨ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਾਦੀਸ ਆਧੁਨਿਕਵਾਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਸੋਮੀਵ ਗੌਰਮ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸਲਾਪਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਲ 2026 ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਪਤਨੀ ਸੰਜਨਾ ਦਾ

ਜੌਹਲ ਫਾਰਮ ਘੁੜਕਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜ

ਜੇਸ਼ ਦਫ਼ਤਰ (ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮੁੱਗੀਵਾਲ) ਚੁਮ ਗਿਆਨੀ 108 ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਮੋਨੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਬਾਅ ਅਤੇ ਸ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੌਹਲ ਫਾਰਮ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਘੁੜਕਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਜੌਹਲ ਅਤੇ ਆਰੀਓ ਸੈਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ 5 ਜਨਵਰੀ 2026 ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਜੌਹਲ ਫਾਰਮ ਪਿੰਡ ਘੁੜਕਾ ਵਿਖੇ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਚੈਕਅਪ ਅਤੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਆਯੋਜਕ ਮਨਮੋਹਨ ਵਾਰਿਸ, ਸਬਜ਼ੀਬੀ ਰਾਏ (ਐਸ. ਪੀ.), ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਜੌਹਲ ਪਰਵਾਰ, ਬਾਬਾ ਪਰਵਾਰ, ਸੈਣੀ ਪਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਫਰਵਰੀ 2026 ਦਿਨ ਪਿੰਡਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਚੈਕਅਪ ਅਤੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਪ੍ਰੋ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ) - ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਉੱਚੇ ਕਿਰਦਾਰ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਨੇਕ ਨੀਅਤ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੰਘ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਹਾੜਾ ਬੀਤੀ 29 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਫੈਲ ਗਈ। ਪ੍ਰੋ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਸਾਦਗੀਪੰਦਰ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਵੱਲ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹੀ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਜਿੱਤ ਨਾਲ

ਜੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਸਮਾਜ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ, ਸਿਰ ਦੇ ਸਾਇਆ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੱਖੀ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਸੰਬੰਧਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਡਾਕਟਰ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸਾਬਕਾ ਡੀਨ, ਰਾਣਾ ਇੰਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧੰਨੂ, ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਖ, ਉਘੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਨੀਆ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵੈਰੀ ਸੇਵਾਦਾਰ (ਸੇਤ ਸੀਚੇਵਾਲ), ਡਾਕਟਰ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਮੋਹੀਰਾਲ ਟਰੱਕਟ ਦੇ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਸਰਦਾਰ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮੁਖੀਆਰ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀ ਸਕੱਤਰ ਉਦੇਵ ਸਭਾ ਆਦਿ ਨੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ) - ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਆਗਮਨ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਕੇਂਦਰ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ, ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਆਸ਼ਾ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋਟਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ। 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀਸਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਕੀਰਤਨ ਦਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ਾਂ-ਵਿਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਈ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੀ

ਕਤਾਰਬੰਦੀ, ਲੋਗਰ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਫ਼ਾਈ, ਮੋਡਰਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਖ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਵੱਲੋਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਸੰਗਤ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਬਣਿਆ। ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਮੌਸਮ ਵੀ ਮਿਹਰਬਾਨ ਰਿਹਾ। ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਾਹਿਬ ਲਗਭਗ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਹਲਕੀ ਬਾਰਿਸ ਹੋਈ, ਪਰ ਉਦ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੌਸਮ ਸਾਫ਼ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੌਸਮ ਟੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਸਾ ਵਾਧਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਵਾਹਗਾਂ ਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਹਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲੇਮਾਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦਾ ਜਾਮ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ 'ਚ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਤੋਹਫ਼ਾ : ਕਾਕੜ

ਮਹਿਤਪੁਰ (ਰਾਜਾ) ਨਵਾਂ ਸਾਲ 2026 ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੋਜਿਆ, ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦਾ ਸੁਨੰਦਾ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ, ਉਕਤ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਕਾਕੜ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇਨਫੋਰਮੇਟਿਕ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸੌਂ ਕੇ ਨੀਂ ਜਾਣ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਆਪਸਮਾਨ ਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਰਕਮ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਪੈਸਿਆਂ ਪੱਖ ਕਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਭਗਵੰਤ ਕੌਰ ਕਾਕੜ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇਨਫੋਰਮੇਟਿਕ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸੌਂ ਕੇ ਨੀਂ ਜਾਣ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਆਪਸਮਾਨ ਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਜਲੰਧਰ (ਕੋਲੀ ਐਲਬਰਟ) - ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵਨੀਤ ਪੀਅਰ ਅਤੇ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਆਣਾ, ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਕਰੀਬ 15.74 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸੜਕਾਂ, ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਵੇਜ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋਣ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਟੁੱਟਪਾਥਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 6.34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਗਾਰਡਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 6.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਅਨੀਪੁਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ 66.67 ਲੱਖ ਰੁਪਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ 15.74 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ ਹਰਕੋ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਕਰੀਬ 15.74 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੌਂਸਲਰ ਅਨੂਰਾ ਅਰੋੜਾ, ਕੌਂਸਲਰ ਅਨੂਰਾ ਕੌਰ, ਕੌਂਸਲਰ ਨੰਦੀ ਦਾਰਦਾ, ਵਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ ਸੋਨੂੰ ਭੱਟੀ, ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬੰਬੂ, ਇੰਦਰਵੰਸ਼ ਸਿੰਘ ਚੰਦਾ, ਵਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ ਲੱਖੀ ਓਰਾਵੇ, ਵਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ ਪਨੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਤੌਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਮੇਅਰ ਵਨੀਤ ਪੀਅਰ ਅਤੇ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਆਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਸਿਤ, ਸੁਚੱਜਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗਤ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 4 ਨੂੰ ਸਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਬਲਾਚੌਰ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੈਂਸ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੂਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 4 ਜਨਵਰੀ, ਦਿਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਿਵੇਰ ਸੱਚਖੰਡ ਪਾਸ ਕਲਨੀ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਬਲਾਚੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮਿਹਿਰੀਪੁਰ, ਮਨ ਚੌਕ ਲਾਚਾਚੌਰ, ਗੁ. ਰਾਮਗੜੀਆ ਆਲਿਆਣਾ, ਮੋਜੇਵਾਲ ਮਜਾਰਾ, ਬਡੌਲੀ, ਖੰਡਪੁਰ, ਫਿਰਨੀ ਮਜਾਰਾ, ਗੁ. ਬਾਬਾ ਜਗਤ ਰਾਮ ਜਗਤਪੁਰ, ਸਿਆਣਾ ਮੋੜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਿਵੇਰ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪਾਸ ਰੋਲੂ ਕਲਨੀ ਬਲਾਚੌਰ ਦੀ ਪੁਰਾਣੇ ਹੋਇਆ ਦੇਰ ਬਲਾਚੌਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਰਥਿਕ ਸਿੱਖ ਉਰਫ ਮੀਕਾ ਵਾਸੀ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 2, ਚੰਦਰਨਾ ਮੁਹੱਲਾ ਰਾਹੀਂ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੰਗਾ ਵਾਸੀ ਰੋੜਾ ਮੁਹੱਲਾ ਰਾਹੀਂ, ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਾਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਟਿੱਚ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਰਾਮ

ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, (ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ) - ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 1997 ਤੋਂ ਆਰਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਮਹਿੰਦਰੀ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਰਾਮ ਪਿੰਡ ਲਖੇੜ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਮਹਿੰਦਰੀ ਖੁਰਦ ਵਿਖੇ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰੇਸ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵੱਡੇ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਵਰਗਾਂ ਵੱਲੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 2023 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਆਰਜੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਲੱਗੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਉਕਤ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਪਾਏ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਫਰਵਰੀ, 2024 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ 'ਚ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਭਾਗ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮਨਣਾ ਕਿ ਵੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਰਾਇਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 2013 'ਚ ਲੱਗੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ 2023 ਤੱਕ ਦੀ

ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਬਣਾਕੇ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਾਲ 2016-17, 2017-18 ਅਤੇ 2018-19 ਦੀ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਬਰੋਹ ਨੂੰ ਵੀ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਭਾਗ 'ਚ 1997 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਰੋਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਦਾ 2006 ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਕਰੀਬ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸਾਥੀ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ 'ਚ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੀ ਕਈ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ

ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਲਾਪੁਵਾਹੀ ਦੇ ਚਲਾਇਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੰਕਰ ਲਗਾਉਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਲੱਖ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਲੈਣ ਲਈ ਲੋਕੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ 'ਆਪ' ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ 31 ਮਾਰਚ 2023 ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਰੋਜ਼ ਅਵਸਰ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਲੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਅਵਸਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਅਵਸਰ ਰੂਪਗੜ ਕੰਵਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 'ਚ ਹੁਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਉਪਰੰਤ ਯੋਗ ਕਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਪਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ

ਜਲੰਧਰ: (ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਘਾ) ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਨਜਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਿੱਟੂ ਗੁਰਗੱਗੀਆ ਅਤੇ ਆਰਟੀ ਆਈ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਮਾਣਕ ਗੋਇਲ ਆਦਿ ਹੇਠਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਪੁਸ਼ਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਪਰਚਿਆਂ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇੜੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਾਬਾ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪ ਸ ਸ ਵ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਤੀਸ਼ ਰਾਣਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਕੈਬੀਨੇਟ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਸਖਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਜ਼ੀ ਸਿੱਧ ਵਿਵਰੀ ਅਤੇ ਪ ਸ ਵ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿਤ ਕੁਮਾਰ ਵਿਵਰੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਸਰੋਵੇ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿਲੋਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੌਰਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬੂਟਾ ਰਾਮ ਅਕਲਪੁਰ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬੀਕਾ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਦੋਂ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਪ ਖੁਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਸੱਤਾ ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਧੱਸੀਆਂ ਉਭਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਨਿਪਟਰਤਾ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬੁਝਾਨਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਖਮੀਅਤਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਿ ਸੰਪਰਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਆਪਕ ਸਵਿਤ੍ਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮਾਨਸਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ

ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ, ਦ੍ਰਿੜਤਾ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਕਿਆਈ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਅਲੰਬਰਦਾਰ ਮਾਤਾ ਸਵਿਤ੍ਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਸ ਮਹਾਨ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਰਿਸ਼ੀਆਂ, ਮੁਨੀਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਪੈਗੰਬਰਾਂ, ਯੋਧਿਆਂ, ਬਲਵਾਨਾਂ, ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕਾਨੂੰਨਦਾਨਾਂ, ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਵੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸਿਰਫ਼ ਮਰਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਔਰਤਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਨਾਮ ਮਾਤਾ ਸਵਿਤ੍ਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਅੰਕਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਮੁਥਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਵਿਤ੍ਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਸਤਾਰਾ ਵਿੱਚਲੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਨਵਾਂ ਗਾਉਂ 'ਚ 03 ਜਨਵਰੀ 1831 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਲਛਮੀ ਬਾਈ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਖੰਡੋਜੀ ਨੈਵੇਸਾ ਦੇ ਘਰ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਮਾਲੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਮਹਿਜ਼ 9 ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਹੀ 13 ਸਾਲਾ ਜੋਤੀ ਬਾ ਫੂਲੇ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜੋਤੀ ਬਾ ਫੂਲੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੁੱਝ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਅਨਪੜ੍ਹ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਆਪ ਅੱਖਰ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਆਪਣੀ ਚਰਮਸੀਮਾ 'ਤੇ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਹੋਏ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਪਛੜਿਆ ਵਰਗ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰਵਾ ਸੀ। ਸਵਿਤ੍ਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਤਕਰੇ ਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹਨੇਰਗਰਦੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲੜਕੀਆਂ/ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਧੌਕਸਾਹੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ

ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਠਾਣ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਦੰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਸਕੂਲ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 1848 ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਕਾਰਜ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਿਤ੍ਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਜੀ ਨੂੰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਸਮੇਂ

ਕੰਮ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ ਦਿਰਾਦੇ ਅੱਗੇ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕੀਆਂ। ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਜਨਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਚਿਕਿਤਸਾ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਜੋਤੀ ਬਾ ਫੂਲੇ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਝਟਕਾ ਜਰੂਰ ਲੱਗਾ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮੁੜ ਜੁੱਟ ਗਏ। ਇਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਘੜ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਦੁਰਦਰਸ਼ੀ ਸੋਚ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੋਕੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ 21ਵੀਂ ਸਦੀ 'ਚ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨਤਮ ਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਯਤਨ 'ਚ ਹੀ ਹਨ ਹੈ। ਉਥੇ, ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ

ਫੰਗ ਤਰੀਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਖਾਣਾ, ਲੋੜਬੱਧ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਰੁਝਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਜੀਫ਼ੇ ਆਦਿ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀਆਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਧੇਥੇ ਸਹਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ, ਦੁੱਖਾਂ ਸੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ ਅਚਨਚੇਤ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤ ਮਈ, ਅਤੇ ਸਹਿਯਤਾ ਨਾਲ ਤੁਰ ਰਹੀ ਜੀਵਨ ਰੂਪੀ ਗੱਡੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵੱਖਰੇ ਨੂੰ ਲੀਹੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਘਟਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਕਿ ਪਲੇਗ ਵਰਗੀ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਚਪੇਟ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਸੇਵਾ ਦੀ

ਪੁੰਜ ਸਵਿਤ੍ਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਇੱਕ ਪਲੇਗ ਦੀ ਮਰੀਜ਼ ਔਰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਖੁਦ ਵੀ ਇਸ ਘਾਤਕ ਰੋਗ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ 'ਚ ਗੁਸ਼ਤ 'ਚ ਲਿਪਤ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਲਿਤਾਂ, ਪਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਂਦੀਆਂ ਵਿਲਕਦਿਆਂ ਛੱਡ ਕੇ 10 ਮਾਰਚ 1897 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਇਸ ਫ਼ਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ। ਆਖਿਰ 'ਚ ਅਫ਼ਸੋਸ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾ, ਦਲਿਤਾਂ, ਪਛੜਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਲੰਬਰਦਾਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕੱਦ ਬੁੱਤ ਦੀ ਮਾਲਿਕ ਉਸ ਮਹਾਨ ਔਰਤ, ਦੀ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਪਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ (ਇੱਕਾ ਦੁੱਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ

ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ, ਆਪਣੀ ਜੁੱਮੇਵਾਰੀ ਸਮਝਦਿਆਂ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਬਣਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ, ਫ਼ਰਜ਼ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ, ਚੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਹਿਰਦ ਆਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁਜਾਹਰਾ ਵੀ ਕਰਨਗੇ।

ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ
ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ ਅਤੇ
ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਪੋਰਟਰ ਮਾਨਸਾ
89680-56200

ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰਨ 'ਚ ਮਾਣ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਔਰਤ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਪੜਿਆਂ ਤੇ ਚਿੱਕੜ ਅਤੇ ਗੰਦਗੀ ਆਦਿ ਸੁਟਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਥਿੜਕ ਕੇ ਇਸ

ਸਮੂਹਿਕ ਸੰਦੇਸ਼

ਐਸ.ਆਰ. ਲੱਪਤ
ਆਈ.ਏ.ਐਸ. (ਚਿਟਾ), ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. (ਐਸ.ਸੀ.ਵਿੰਗ) ਪੰਜਾਬ

ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿਹਤ ਅਫ਼ਸਰ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

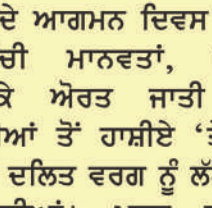
ਬਿਜੇ ਜੈਨ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਅਤੇ
ਐਨੀ ਰੁਪਸ਼ਨ ਫੋਰਮ ਮਾਨਸਾ

ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਯੂ-ਟਿਊਟਰ, ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ
ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਯੁਪਿਆਣਾ

ਰੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਪਮਾਰ
ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ
ਬੀ.ਪੀ.ਈ.ਓ. ਮਾਨਸਾ

ਸਿਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾਣਾ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਿਟਾ, ਇੰਪ. ਵੈਲਫੇਅਰ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਮਾਨਸਾ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਮਾਤਾ ਸਵਿਤ੍ਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਔਰਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਗਏ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ

ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਲਿਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਲਈ ਆਪੇ ਨੂੰ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਝੋਕ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਥੱਕ ਉੱਪਰਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਨੇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ। ਅਦਾਰਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 'ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ' ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧ ਆਤਮਾ

ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਗੇ ਦਿਨ 'ਤੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮਾਨਸਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 'ਸਪਲੀਮੈਂਟ' ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਸੰਗਰਾਮੀ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਵੀ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

1. ਕੇ.ਵਾਈ.ਸੀ. ਕਰਵਾਉਣੀ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।
2. ਗੈਸ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ।
3. ਫੋਨ '84548-55555' ਤੇ ਮਿਸ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Mansa Gas Service Mansa

Ph. 01652-228596, 232596, 70094-42611, 95013-28596

ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਰੀ ਸਰਬਜਨਕ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਂਡ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਬੁੱਚ ਮਾਨਸਾ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਮਾਨਸਾ

ਮੰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਲੀ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਨਿਤਿਸ਼ ਚੁਪਰ ਕੋਚੀਅਰ

ਗੌਰਮਿੰਟ ਟੀਚਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ,
ਅਧਿਆਪਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ।
ਵੱਲੋਂ:- ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਟੀਚਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੱਜਣਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ

ਡਾ. ਜਨਕ ਰਾਜ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਈ.ਐਮ.ਏ. ਮਾਨਸਾ

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੱਥਵੀ
(ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ) ਇੰਪਲਾਈਜ਼
ਵੈਲਫੇਅਰ PSEB ਪਹਿਲਵਾਨ

ਕੁਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸੀਬਤੀਆਂ
ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂ

ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਚਿਟਾ, ਜੇ.ਈ. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ
ਮਾਨਸਾ

ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਚਿਟਾ, ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ
ਮਾਨਸਾ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਘੁਮਾਣ
ਚਿਟਾ, ਫੂਡ ਸਪਲਾਈ
ਅਫ਼ਸਰ ਮਾਨਸਾ

ਸੋਨੀ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ
ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਏ.ਆਰ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ
ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ
ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮਦੇਵ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ
ਟੀਚਰਜ਼ ਫ਼ਰੰਟ ਮਾਨਸਾ

ਰਾਮਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭਾਰਦਵਾਜ
ਜੀਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ
ਟੀਚਰਜ਼ ਫ਼ਰੰਟ ਮਾਨਸਾ

ਰਾਮਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਨੁਪਮ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ
ਟੀਚਰਜ਼ ਫ਼ਰੰਟ ਮਾਨਸਾ

ਡਾ. ਸੁਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਜੈਨ ਇੰਦਰਾਜ (ਬਾਮਸੇਫ)

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ
ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ

ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ (ਬਾਮਸੇਫ)

ਬਹੁਜਨ ਮੁਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਮੋਰਚਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਫੀਲਡ ਐਂਡ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ (ਵਿਗਿਆਨਿਕ) ਰਜਿ. ਨੰ. 302 ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਸੰਗਤਪੁਰਾ (ਲਹਿਰਾ ਗਾਗ) ਸੰਗਰੂਰ

ਬਿਕਰ ਸਿੰਘ ਮਾਘਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਜੀ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਰਾਮਦਿੱਤੇਵਾਲਾ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ

ਜਸਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਤਲਾ

ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਭੀਖੀ

ਸਿਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾਣਾ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਿਟਾ, ਇੰਪ. ਵੈਲਫੇਅਰ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਮਾਨਸਾ

ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ ਸਕੱਤਰ
ਚਿਟਾ, ਇੰਪ. ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼
ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋ. ਮਾਨਸਾ

ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਖ਼ਾਨਗੀ
ਚਿਟਾ, ਇੰਪ. ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼
ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋ. ਮਾਨਸਾ

ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਗਲੀ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈ ਮਾਨਸਾ

ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਰਤੂ
ਮਾਨਸਾ

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਤਾਮਕੇਟ ਮਾਨਸਾ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ
ਅਲੀਜ਼ਰ ਮਾਨਸਾ

ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਮਾਨਸਾ

ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ. ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਸ
ਜ. ਸਕੱਤਰ ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ.
ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀ. ਮਾਨਸਾ

ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਸਟੇਟ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ.
ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀ. ਮਾਨਸਾ

ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰੇਵਾਲਾ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ.
ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀ. ਮਾਨਸਾ

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ
ਜੀਲ੍ਹਾ ਮੀਤ ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ.
ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀ. ਮਾਨਸਾ

ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਗਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਰਾਜ ਰੁਮਾਰ ਰੰਗਾ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਗਡੀਨੇਟ
ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁੰਨੇਵਾਲਾ
ਜ. ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਗਡੀਨੇਟ
ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਨਾਮਾ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ ਫਿਲਾਂ
ਜ. ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਗਡੀਨੇਟ
ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਸਹਾਰਨਾ
ਚਿਟਾ, ਇੰਪ. ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼
ਜੀਲ੍ਹਾ ਮੀਤ ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ.

ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ
ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂ
ਮਾਨਸਾ

ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੁਝਰਾ ਭਾਮੀਆ
ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀ. ਦੇ
ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ

ਕੁਰਬਾਣ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ
ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ

ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ ਸਕੱਤਰ
ਚਿਟਾ, ਇੰਪ. ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼
ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋ. ਮਾਨਸਾ

ਮੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਗੂ
ਪੀ.ਐਸ.ਐਮ.ਐਸ.ਯੂ.
ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਪੀ.ਐਸ.ਐਮ.ਐਸ.ਯੂ.
ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ
ਅਧਿਆਪਕ ਆਗੂ ਅਤੇ
ਸਰਪੰਚ ਦਰੀਆਪੁਰ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਐਲਵਾ
ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ
ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ

ਸਵਰਾਜਸੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਨੀ
ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਕੱਤਰ ਸੀ.ਈ.ਐਫੀ.
(ਐੱਮ) ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਜਿ.295

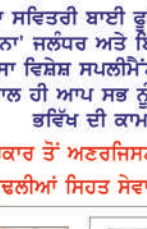
ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ: 4-ਅੰਡਲ ਟਾਊਨ, ਨੇੜੇ ਟੀ.ਵੀ. ਟਾਵਰ ਗੱਡੀ।

ਰਾਜ ਰੁਮਾਰ ਰੰਗਾ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਗਡੀਨੇਟ
ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁੰਨੇਵਾਲਾ
ਜ. ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਗਡੀਨੇਟ
ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਨਾਮਾ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ ਫਿਲਾਂ
ਜ. ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਗਡੀਨੇਟ
ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਪਾਲੀਵਲ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਸਲਾਹਕਾਰ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਜਮੀਨ, ਜਾਇਦਾਦ, ਪਲਾਟ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ ਖ਼ੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੇ

ਚਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਲ 98157-63099, 90410-63099
ਪਤਾ:- ਨੇੜੇ ਗਾਂਧੀ ਸਕੂਲ, ਮਾਨਸਾ

ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਅੱਕਾਂਵਾਲੀ

ਸੈਸ਼ਨ 2024-25 ਦੌਰਾਨ
ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਅੱਠਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਇੱਕ
ਦਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੋ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਸਕੂਲ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਰਾਓ
ਏਡ ਟੀਚਰ ਸ.ਪ. ਸਕੂਲ
ਥਰਨ

ਗੁਰਚੰਦ ਸਿੰਘ
ਲਖਮੀਚ ਵਾਲਾ
ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਏਡ ਟੀਚਰ)
ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਸ.ਪ.ਸ.
ਅਤਲਾ ਭਲਾ, ਮਾਨਸਾ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚੰਭੂ
ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ BPEO
ਮਾਨਸਾ

ਗੁਰਮੋਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਮੁੱਖ
ਅਧਿਆਪਕ ਮਾਨਸਾ

ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਮਾਨਸਾ
ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਸਿੱਖ/
ਵਾਲਮੀਕੀ ਫ਼ਰੰਟ ਪੰਜਾਬ

ਜਸਪ੍ਰਿਦਰ ਕੌਰ
ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ.ਪ.ਸ.
ਭਾਈ ਦੇਸਾ

ਬੁਧਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ.ਪ.ਸ.
ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ ਫਰਵਾਹੀ

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਰੋਤਾ
ਉਘੇ ਮੰਡਾ ਅਦਾਰਾ
ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ.

ਐਡਵੋਕੇਟ
ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਪਮਾਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਮੀਨਾ ਦਾਦੀ
ਵਿੱਭ, ਰਿਸ਼ਟੀ
ਸ.ਪ.ਸ, ਰਾਮ ਲੀ (ਮਾਨਸਾ)